

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tdo/61/2019
Identifikačné číslo spisu: 6817010438
Dátum vydania rozhodnutia: 05.08.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6817010438.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Patrika Príbelského, PhD., v trestnej veci obvineného H. C., pre pokračovací prečin krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 5. augusta 2020 v Bratislave, o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. januára 2019, sp. zn. 4To/2/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Revúca rozsudkom z 18. októbra 2018, sp. zn. 2T/207/2017 (ďalej len „okresný súd“ alebo „prvostupňový súd“), podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodil obvineného spod obžaloby Okresnej prokuratúry Revúca zo dňa 26. októbra 2017, vedenej pod zn. 2Pv/180/17/6608-13, zo skutkov právne kvalifikovaných ako pokračovací prečin krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zák. a prečin krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 346 ods. 2 Tr. zák., ktorých sa mal dopustiť tým spôsobom, že

1. 22. decembra 2014 v čase od 14.00 h. do 14.40 h., v Revúcej v budove Okresného riaditeľstva PZ na ulici Priemyselnej č. 305/9, v postavení svedka v trestnom konaní vedenom na odbore kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ v Revúcej pod sp. zn. ČVS:ORP-253/VYS-RA-2014 za prečin porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1 Trestného zákona a prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona, po tom, čo bol osobitne poučený o zodpovednosti za vedome nepravdivé údaje a okrem iného aj o zodpovednosti za trestný čin krivej výpovede podľa § 346 Trestného zákona, vyšetrovateľovi PZ do zápisnice o výsluchu svedka uviedol, že za nákup zariadenia do školskej jedálne sa na zasadnutí obecného zastupiteľstva obce J., konaného 12. augusta 2014 hlasovalo, pričom zo skutkovej vety rozsudku Okresného súdu Revúca, sp. zn. 3T/3/2015, z 26. októbra 2016, ktorý bol neskôr potvrdený uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3To/12/2017, z 15. marca

2017, ktorými bola vyššie uvedená trestná vec ukončená, je zrejme, sa o tejto skutočnosti nehlasovalo, iba diskutovalo a objasnenie tejto skutočnosti bolo pre ďalší postup vo veci rozhodujúce,

2. 8. júna 2015 v čase od 09.15 h. do 09.55 h., v Revúcej v budove Okresného riaditeľstva PZ na ulici Priemyselnej č. 305/9, v postavení svedka v trestnom konaní vedenom na odbore kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ v Revúcej pod sp. zn. ČVS:ORP-253/VYS-RA-2014 už za prečin porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, zo spáchania ktorých boli obvinení Ing. H. J., C. H. a O. E., po tom, čo bol osobitne poučený o zodpovednosti za vedome nepravdivé údaje okrem iného aj o zodpovednosti za trestný čin krivej výpovede podľa § 346 Trestného zákona, vyšetrovateľovi PZ do zápisnice o výsluhu svedka uviedol, že za nákup zariadenia do školskej jedálne sa na zasadnutí obecného zastupiteľstva obce J., konaného 12. augusta 2014 hlasovalo, pričom zo skutkovej vety rozsudku Okresného súdu Revúca, sp. zn. 3T/3/2015, z 26. októbra 2016, ktorý bol neskôr potvrdený uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3To/12/2017, z 15. marca 2017, ktorými bola vyššie uvedená trestná vec ukončená, je zrejme, že sa o tejto skutočnosti nehlasovalo, iba diskutovalo a objasnenie tejto skutočnosti bolo pre ďalší postup vo veci rozhodujúce,

3. 6. júna 2016 v čase od 10.00 h. do 11.05 h., v Revúcej v budove Okresného súdu Revúca na ulici SNP č. 539/1, v postavení svedka v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 3T/3/2015 za prečin porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, zo spáchania ktorých boli obžalovaní Ing. H. J., C. H. a O. E., po tom, čo bol poučený o povinnosti vypovedať pravdu, nič nezamlčať a o trestných následkoch krivej výpovede a prisahy a po zložení prisahy pred sudcom do zápisnice o hlavnom pojednávaní uviedol, že za nákup kuchynského zariadenia do sumy 20 000 eur sa hlasovalo, pričom zo skutkovej vety rozsudku Okresného súdu Revúca, sp. zn. 3T/3/2015, z 26. októbra 2016, ktorý bol neskôr potvrdený uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3To/12/2017, z 15. marca 2017, ktorými bola vyššie uvedená trestná vec ukončená, je zrejme, že sa o tejto skutočnosti nehlasovalo, iba diskutovalo a objasnenie tejto skutočnosti bolo pre rozhodnutie o vine obžalovaných rozhodujúce.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 31. januára 2019, sp. zn. 4To/2/2019 (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol odvolanie okresného prokurátora podané v neprospech obvineného.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podal v preskúmvanej trestnej veci dovolanie, ktoré bolo prvostupňovému súdu doručené dňa 5. augusta 2019, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., a to pre nesprávne právne posúdenie zisteného skutku.

Uznesením krajského súdu bol podľa názoru generálneho prokurátora porušený zákon v § 319 Tr. por. a v konaní, ktoré mu predchádzalo, v ustanoveniach § 2 ods. 12, § 285 písm. b) Tr. por. a § 346 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v prospech obvineného.

Po stručnej rekapitulácii súdneho konania, nestotožňujúc sa s právnym záverom krajského súdu, zastáva generálny prokurátor ten názor, že vykonanými dôkazmi bolo preukázané, že obvinený vypovedal dvakrát pred vyšetrovateľom Policajného zboru ako svedok v prípravnom konaní a v jednom prípade aj po zložení prisahy ako svedok na hlavnom pojednávaní pred súdom, že dňa 12. augusta 2014 sa na zasadnutí obecného zastupiteľstva obce J. hlasovalo o nákupe zariadenia do kuchyne v uvedenej obci. Tieto výpovede sú podľa generálneho prokurátora v zjavnom rozpore s reálnou skutočnosťou, keďže bolo nepochybne preukázané, že ako svedok vypovedal nepravdivo o okolnostiach, ktoré boli predmetom dokazovania nielen pred orgánmi činnými v trestnom konaní, ale aj pred súdom po zložení prisahy. Obvinený vo svojich výpovediach popísal samotný priebeh hlasovania a jeho spôsob, pričom ani v jednom prípade nezapochyboval o tom, že by sa nebolo o tejto otázke hlasovalo.

Otázka existencie hlasovania či nehlasovania poslancami obecného zastupiteľstva obce J., ktorým bol aj obvinený, pritom bola nosnou spornou skutkovou otázkou, ktorú si museli vyriešiť nielen orgány činné v trestnom konaní vo veci vedenej na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Revúcej pod sp. zn. ORP-253/VYS-RA-2014, proti obvineným Ing. H. J. a spol., ale aj Okresný súd Revúca, konajúci v tejto veci pod sp. zn. 3T/3/2015. Vyriešenie problému hlasovania - či k nemu došlo alebo nie, malo zásadný vplyv na to, či okolnosti uvedené a zapísané v zápisnici o priebehu tohto zasadnutia sú pravdivé. Objektívne objasnenie tejto okolnosti teda malo zásadný vplyv na posúdenie otázky, či bola zákonným spôsobom prejavená vôľa obce uzatvoriť kúpnu zmluvu, predmetom ktorej mal byť nákup zariadenia do kuchyne. Ak by sa totiž preukázalo, že k hlasovaniu o zakúpení zariadenia do kuchyne reálne došlo, čo tvrdil okrem iných ako svedok aj obvinený, potom by údaje uvedené v zápisnici o zasadnutí obecného zastupiteľstva zodpovedali skutočnosti a nedošlo by k obvineniu a následnému odsúdeniu Ing. H. J. a spol.

Napriek uvedeným skutočnostiam dospel okresný súd k záveru, že z vykonaného dokazovania bez pochybností nevyplýva, že k žiadnemu hlasovaniu na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 12. augusta 2018 v skutočnosti nedošlo. Obsah výpovede obvineného, vykonanej v procesnom postavení svedka, preto podľa neho nemožno hodnotiť ani ako nepravdivý, ani ako pravdivý, ale iba ako nepreukázaný.

K tomuto záveru prvostupňový súd dospel i napriek tomu, že Okresný súd Revúca, konajúci v obdobnej trestnej veci (obvineného O. B. pre rovnaký pokračovací prečin krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zák. a prečin krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 346 ods. 2 Tr. zák.), v odôvodnení svojho písomne vyhotoveného rozsudku z 2. mája 2018, sp. zn. 1T/93/2017, uviedol, že: „Pravdivosť tvrdenia o tom, že o nákupe kuchynského zariadenia sa v obecnom zastupiteľstve hlasovalo, ako to v trestnej veci 3T/3/2015 okrem samotného obžalovaného Ing. H. J. vypovedal svedok O. B., v súčasnosti stíhaný ako obvinený, bolo hodnotené ako nepravdivé tvrdenie“. Aj odvolací súd, konajúci v obdobnej trestnej veci, v ktorej bol pre rovnaké trestné činy ako obvinený H. C., stíhaný O. B., v odôvodnení svojho rozsudku zo 4. októbra 2018, sp. zn. 4To/66/2018, nemal pochybnosti o tom, že sa o kúpe kuchynského zariadenia na zasadnutí obecného zastupiteľstva konaného dňa 12. augusta 2014 nehlasovalo, keď uviedol, že: „Vô vzťahu k skutkom uvedeným v bodoch 1) a 2) obžaloby okresný súd správne ustálil, že obžalovaný pri výsluchu v prípravnom konaní v obidvoch prípadoch klamal, keď vypovedal, že nákup sporného zariadenia do školskej jedálne bol 12. augusta 2014 predmetom hlasovania obecného zastupiteľstva obce J..“.

Generálny prokurátor je teda toho názoru, že vo veci konajúce súdy v trestnej veci obvineného zjavne nesprávne interpretovali zákonný znak oboch skutkových podstát ohľadne „okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie“. V rozpore so správnym výkladom tejto hmotnoprávnej normy sa súdy dopracovali ku konštatovaniu, že výpoveď svedka - obvineného H. C., nebola rozhodujúcou pri hodnotení orgánmi činnými v trestnom konaní a súdmi, ktoré konali v trestnej veci obvineného Ing. H. J. a spol. Výpoveď svedka - obvineného, však ani nemohla byť podľa generálneho prokurátora rozhodujúcou, nakoľko bola v rozpore s listinnými dôkazmi, ktorých objektivita a výpovedná hodnota sa nedala prakticky účinne poprieť. Navyše bola v rozpore aj s tvrdeniami iných svedkov - tých, ktorí iniciovali začatie vyšetrovania a ktorým záležalo na tom, aby nedochádzalo k nezákonným a tiež svojvoľným praktikám pri nakladaní s finančnými prostriedkami obce J.. Obvinený ako svedok túto nepravdu uvádzal od počiatku vyšetrovania danej veci a podporoval tvrdenia najskôr podozrivých, neskôr obvinených a odsúdených Ing. H. J. a spol., vedomým, úmyselným a opakovaným konaním v snahe napomôcť im vyhnúť sa trestnému stíhaniu a zakryť ich protiprávnu činnosť. Motivácia konania obvineného spočívala v tom, že bol ako poslanec obecného zastupiteľstva a ako kolega spriaznený s vyššie uvedenými osobami.

Generálny prokurátor je toho názoru, že zistenie skutočnosti, či sa dňa 12. augusta 2014 uskutočnilo hlasovanie na obecnom zastupiteľstve obce Sirk o nákupe kuchynského zariadenia, bolo rozhodujúcou okolnosťou, a teda takou okolnosťou, ktorú konajúci orgán činný v trestnom konaní alebo súd musí vziať do úvahy pri riešení otázky, o ktorej má rozhodnúť. Obvinený pritom práve o tejto podstatnej

okolnosti nevyповedal pravdu, ale o nej pred orgánmi činnými v trestnom konaní a aj pred súdom klamal.

S poukazom na objekt trestného činu podľa § 346 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., generálny prokurátor uviedol, že svedecká výpoveď obvineného opakovane prispievala k zavádzaniu orgánov činných v trestnom konaní a aj súdu, ktorí sa museli s jej existenciou zákonným spôsobom vysporiadať.

Generálny prokurátor v tejto súvislosti ďalej uviedol, že hoci sa nepravdivá výpoveď svedka musí týkať okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie, nemusí ísť o okolnosť majúcu rozhodujúci význam, o okolnosť, ktorá bola pre rozhodnutie jedine a výlučne rozhodujúca. Pôjde najmä o okolnosť, ktorú konajúci orgán činný v trestnom konaní alebo súd musí vziať do úvahy pri riešení otázky, o ktorej má rozhodnúť (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. mája 2017, sp. zn. 5 Tdo 22/2017). Dokonca, nie je ani rozhodujúce, či nepravdivá výpoveď svedka bola alebo nebola v konaní pred uvedenými orgánmi a pri ich rozhodovaní vzatá do úvahy. Nevyžaduje sa ani to, aby v dôsledku krivej výpovede bolo vydané nesprávne uznesenie. V posudzovanom prípade bolo takou rozhodujúcou okolnosťou zistenie, či sa dňa 12. augusta 2014 uskutočnilo hlasovanie na obecnom zastupiteľstve obce J. o nákupe zariadenia do kuchyne, z ktorého bola vyhotovená sporná zápisnica, alebo či tomu tak nebolo. Práve o tejto podstatnej okolnosti obvinený pred orgánmi činnými v trestnom konaní a aj pred súdom klamal.

V prípade akceptovania argumentácie uvedenej nižšie konajúcimi súdmi by bolo trestnoprávne postihovanie páchatel'ov trestného činu krivej výpovede a krivej prisahy podstatne sťažené až znemožnené. Pri vyšetrowaní každého trestného činu sú totiž v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por. zadovažované všetky dôkazy nevyhnutné pre náležité zistenie skutkového stavu veci. Jedna nepravdivá svedecká výpoveď o podstatnej okolnosti by v kontexte každého vykonaného dokazovania mohla byť posúdená ako výpoveď, ktorá nemá podstatný význam pre rozhodnutie, ak je vyvrátená inými zadovaženými dôkazmi, ktorých objektivita a výpovedná hodnota je nespochybniteľná.

Odvolací súd teda podľa generálneho prokurátora síce aplikoval správnu právnu normu týkajúcu sa zisteného skutkového stavu, ale ju nesprávne interpretoval.

Záverom generálny prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že uznesením krajského súdu bol porušený zákon v § 319 Tr. por. a v konaní, ktoré mu predchádzalo, v ustanoveniach § 2 ods. 12, § 285 písm. b) Tr. por. a v § 346 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v prospech obvineného. Aby podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil uznesenie krajského súdu ako aj predchádzajúce konanie, vrátane rozsudku okresného súdu a aby podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu generálneho prokurátora sa obvinený cestou obhajcu vyjadril podaním, ktoré bolo doručené priamo najvyššiemu súdu dňa 4. decembra 2019.

S podaným dovolaním sa obvinený nestotožňuje, nakoľko odvolací súd sa podľa jeho názoru vo svojom rozhodnutí riadne vysporiadal s dôkaznou situáciou a vec správne právne posúdil. Odvolací súd správne konštatoval, že výpoveď obvineného nemala pre rozhodnutie v pôvodnom konaní podstatný význam, resp. jeho výpovede nemali rozhodujúci vplyv na procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu.

Uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. podľa obvineného nemožno aplikovať na posudzovaný prípad, nakoľko ak odvolací súd v posudzovanej veci vyhodnocoval výpovede obvineného, vykonával skutkové zistenia. Teda ak na základe vyhodnotenia skutkových okolností prípadu dospel k záverom, že na základe takto vykonaného dokazovania nie je konanie, ktoré sa mu kládlo za vinu, trestným činom, tak následne dovolací súd nemôže preskúmavať skutkové okolnosti prípadu. Obvinený v tomto kontexte poukázal jednak na odôvodnenie napádaného uznesenia krajského

súdu, ale aj na rozsudok Okresného súdu Revúca v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 3T/3/2015, kde sa jasne konštatuje na str. 18, že zistenia týkajúce sa hlasovania obecného zastupiteľstva ohľadom kúpy kuchynského zariadenia do 20 000 eur bez DPH nemali tak zásadný vplyv na posúdenie viny obžalovaných, ako vyhodnotenie ďalšieho dokazovania - hlavnými dôkazmi v danom prípade boli listinné dôkazy. S týmito závermi sa fakticky stotožnil aj Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 15. marca 2017, sp. zn. 3To/12/2017.

Obvinený v tejto súvislosti podotkol, že pokiaľ generálny prokurátor stavia do popredia vyriešenie otázky hlasovania na obecnom zastupiteľstve a tvrdí, že práve táto okolnosť mala zásadný vplyv na vyslovenie viny a odsúdenie Ing. H. J. a spol., potom je potrebné zobrať do úvahy, že bez ďalších dôkazov by v danej veci nebolo možné dospieť k odsudzujúcemu rozhodnutiu, keďže tam boli vyprodukované dve skupiny výpovedí. Kým jedna skupina svedkov tvrdila, sa na obecnom zastupiteľstve dňa 12. augusta 2014 hlasovalo o zakúpení zariadenia do školskej jedálne, druhá skupina svedkov (ktorí boli v určitom konflikte s Ing. H. J.) vo svojich výpovediach uvádzala, že sa na obecnom zasadnutí nehlasovalo.

Ak by dovolací súd s ohľadom na uvedené posúdil výpovede obvineného ako zásadné pre uznanie viny a odsúdenie Ing. H. J. a spol., na jednej strane by spochybnil uznanie viny u týchto osôb a na strane druhej by zasiahol do skutkových okolností prípadu, čím by prekročil zmysel uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

V súlade s prejavovým stanoviskom obvinený navrhol, aby najvyšší súd odmietol dovolanie generálneho prokurátora ako zjavne nedôvodné podľa § 382 písm. c) Tr. por.

Najvyšší súd ako súd dovolací v intenciách ustanovenia § 378 Tr. por. predbežne preskúmal dovolanie generálneho prokurátora, nezistiac dôvod pre jeho formálne odmietnutie postupom podľa § 382 písm. a), b) alebo d) až f) Tr. por. Na strane druhej však dospel k zrejmému záveru o nesplnení dôvodov dovolania v zmysle § 382 písm. c) Tr. por.

Úvodom považuje najvyšší súd za vhodné pripomenúť, že dovolanie v zmysle § 368 a nasl. Tr. por. si nemožno zamieňať s odvolaním, a teda s tretím stupňom v rámci súdneho konania, ktorým sa za rovnakých podmienok možno účinne domáhať zmeny napádaného rozhodnutia. Dovolanie patrí k mimoriadnym opravným prostriedkom, čo znamená, že pri jeho uplatnení musí výrazne prevyšovať záujem na zákonnosti a spravodlivosti súdneho rozhodnutia nad jeho stabilitou. Tomu zodpovedá aj taxatívny výpočet dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1, ods. 3 Tr. por., ktorými sa možno domáhať zmeny právoplatného rozhodnutia, resp. aj jemu predchádzajúceho konania.

V úzkej nadväznosti na uvedené nemožno opomenúť ani právnu úpravu prieskumnej povinnosti dovolacieho súdu, pokiaľ ide o jeho viazanosť dôvodmi podaného dovolania v zmysle § 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por., ktorá sa netýka formálno-právneho uplatnenia niektorého (či viacerých) z dovolacích dôvodov upravených v § 371 ods. 1 až ods. 3 Tr. por., ale vecných chýb, ktoré dovolateľ vo svojom podaní namietol (pozri R 120/2012). V súlade s vyjadreným teda zodpovednosť za kvalitu podaného dovolania znáša výlučne dovolateľ, ktorý svojím podaním určuje mantinely prieskumnej povinnosti dovolacieho súdu. Najvyšší súd teda nebude preberať jeho vlastnú aktivitu a iniciatívne zisťovať ďalšie (v dovolaní neoznačené) chyby napadnutého rozhodnutia alebo aj jemu predchádzajúceho konania, ktoré by zodpovedali niektorému z prípustných dovolacích dôvodov.

Dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Najvyšší súd na margo citovaného dovolacieho dôvodu stabilne podotýka, že tento pripúšťa dve alternatívy vecných námietok. Môže ísť buď o výhradu založenú na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku (jeho právnu kvalifikáciu), alebo o námietku nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia (napr. pri posúdení okolností vylučujúcich protiprávnosť činu v zmysle §

24 až § 30 Tr. zák., chybné rozhodnutie súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu podľa § 41 Tr. zák., alebo súhrnného trestu podľa § 42 Tr. zák.). Za každých okolností však musí ísť o pochybenie právne, nikdy nie skutkové, keďže to explicitne vylučuje dikcia vety za bodkočiarkou § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Najvyšší súd z titulu dovolania obvineného (prípadne osôb uvedených v § 369 ods. 5 Tr. por.) či generálneho prokurátora podľa § 369 ods. 2 Tr. por., teda nemôže preskúmavať správnosť zisteného skutku a postup, akým konajúce súdy v namietanej veci hodnotili dôkaznú situáciu, lebo k takejto činnosti nedochádza na poklade hmotnoprávných, ale procesných ustanovení (k tomu pozri bližšie: R 57/2007, ZSP 46/2013, R 47/2014). Inými slovami, dovolací súd je zásadne viazaný skutkovým stavom (ako je uvedený v napadnutom rozhodnutí), ku ktorému vo veci dospeli nižšie konajúce súdy. Namietanie rozsahu vykonaného dokazovania či nesúhlas s jeho hodnotením, nenapĺňa zákonné atribúty žiadneho z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Trestného činu krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zák. sa dopustí ten, kto ako svedok v konaní pred súdom alebo v trestnom konaní alebo na účely trestného konania v cudzine pred prokurátorom alebo policajtom, alebo pred sudcom medzinárodného orgánu uznaného Slovenskou republikou uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie, alebo kto takú okolnosť zamlčí, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Podľa § 346 ods. 2 Tr. zák. kto v trestnom konaní pred súdom alebo na účely trestného konania v cudzine po zložení prisahy uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie, alebo takú okolnosť zamlčí, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až päť rokov.

Najvyšší súd podotýka, že vyvodenie trestnej zodpovednosti za stíhanú trestnú činnosť je podmienené okrem iného tým, že páchatel uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie, alebo takú (podstatnú) okolnosť zamlčí. Nepravdivou výpoveďou o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie, pritom treba rozumieť takú výpoveď, na ktorú v dobe, keď bola urobená, musia orgány činné v trestnom konaní alebo súd prihliadnuť a ktorá môže viesť k inému rozhodnutiu týchto orgánov, pokiaľ ide o priebeh a výsledky trestného konania a môže znemožniť zistenie skutkového stavu veci. Preto otázku, či sa výpoveď týka okolnosti podstatnej pre rozhodnutie, nemožno posudzovať izolovane, ale vždy so zreteľom na celkovú dôkaznú situáciu v konkrétnej veci, v ktorej bola urobená (porovnaj napr. uznesením najvyššieho súdu z 20. júna 2018, sp. zn. 2 Tdo 57/2017, alebo s rozhodnutím najvyššieho súdu vedeným pod sp. zn. 6 Tz 9/1975). Platí teda, že „okolnosť podstatná pre rozhodnutie“ predstavuje nevyhnutný prvok, bez ktorého nemožno hovoriť o trestnom čine krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 346 Tr. zák.

V tejto súvislosti možno poukázať na celkom jednoznačné závery nižšie konajúcich súdov (viď odôvodnenia rozsudku okresného súdu na str. 6-7 či krajského súdu na str. 3-4), že v preskúvanom prípade zistenia ohľadne hlasovania obecného zastupiteľstva o kúpe kuchynského zariadenia do 20 000 eur bez DPH nemali tak zásadný vplyv na posúdenie viny obžalovaných Ing. H. J. a spol., ako vyhodnotenie ďalšieho dokazovania. Záver, že sa na obecnom zasadnutí o predmetnej otázke nehlasovalo, bol totiž preukázaný výpisom z registratúrneho denníka obce J., podľa ktorého obec v čase konania obecného zastupiteľstva dňa 12. augusta 2014 neevidovala úspešnú ponuku na kúpu kuchynského zariadenia do školskej jedálne, rovnako ako ďalšie dve ponuky, keďže predmetná ponuka spoločnosti X H. bola obci J. doručená až 18. augusta 2014, t. j. 6 dní po uvedenom zasadnutí. Ba čo viac, v posudzovanom prípade existovali dve skupiny svedkov, ktorých výpovede sa v okolnosti, či sa na zasadnutí obecného zastupiteľstva o zakúpení zariadenia do školskej jedálne hlasovalo alebo nehlasovalo, protichodne rozchádzali.

Za daného skutkového stavu výpoveď obvineného H. C. de facto nebola spôsobilá ovplyvniť priebeh, no najmä výsledok trestného konania vedeného proti Ing. H. J. a spol. V preskúvanej trestnej veci teda absentuje znak objektívnej stránky skutkovej podstaty stíhaných trestných činov. Inak povedané, nižšie konajúce súdy dospeli k správnej konštatácii, že skutky, pre ktoré bol obvinený postavený pred súd, nie sú trestnými činmi.

Pokiaľ generálny prokurátor v tomto smere vyjadruje odlišné závery na hodnotenie ustálenej dôkaznej situácie, dostáva sa svojou námietkou do roviny spochybňovania súdom prijatých skutkových zistení, čomu v aktuálnom dovolacom konaní nemožno priznať žiadnu relevanciu. Uvedené dokresľuje fakt, že generálny prokurátor sa v podanom dovolaní domáha vyslovenia porušenia zákona aj v ustanovení § 2 ods. 12 Tr. por., ktoré upravuje zásadu voľného hodnotenia dôkazov. Najvyšší súd v tomto kontexte pripomína, ako to, ostatne, robí v nemalom množstve svojich rozhodnutí, že námietky skutkovej povahy je v zmysle § 371 ods. 3 Tr. por. oprávnený v dovolacom konaní vznášať výlučne minister spravodlivosti.

Prvostupňový súd v odôvodnení svojho písomného rozhodnutia (str. 7) navyše celkom jasne uviedol, že posúdenie svedeckej výpovede H. C. ako nevierohodnej ešte neznamená, že ide zároveň o výpoveď nepravdivú, pretože nebolo s istotou preukázané, že všeobecné tvrdenie obvineného v procesnom postavení svedka o tom, že sa na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 12. augusta 2014 za nákup zariadenia do školskej jedálne hlasovalo, je nepravdivé, nakoľko jediná nepravda, ktorá bola preukázaná, bola tá, že výsledok hlasovania obecného zastupiteľstva nemohol byť jednohlasný a nemohol byť o konkrétnej ponuke na nákup zariadenia do školskej jedálne tak, ako to vyplýva zo zápisnice zo zasadnutia obecného zastupiteľstva zo dňa 12. augusta 2014 a následne uznesenia č. 5/VIII/2014. Okolnosť, že sa o nákupe zariadenia vôbec nehlasovalo z toho nevyplýva. Podstatný pre rozhodnutie súdu o vine a nevine obžalovaných Ing. H. J. a spol. bol výsledok hlasovania zaznamenaný v zápisnici o hlasovaní, pretože bolo preukázané, že to nebola pravda. Obvinený H. C., v procesnom postavení svedka, nevypovedal, že by sa hlasovalo o konkrétnej ponuke ani o tom, aký bol výsledok hlasovania, pretože len tieto skutočnosti boli bezpochyby preukázané, a tak len tie boli podstatné pre rozhodnutie o vine obžalovaných Ing. H. J. a spol. Obvinený, v procesnom postavení svedka, uviedol len to, že nejaké hlasovanie prebehlo. Z vykonaného dokazovania však bez pochybností nevyplýva, že k žiadnemu hlasovaniu na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 12. augusta 2018 v skutočnosti nedošlo (len nemohlo dôjsť v žiadnom prípade k hlasovaniu o konkrétnej ponuke s jednohlasným výsledkom). Obsah výpovede obvineného v procesnom postavení svedka, preto podľa názoru okresného súdu nemožno hodnotiť ani ako nepravdivý, ani ako pravdivý, iba ako nepreukázaný.

Na margo predchádzajúceho odseku možno dodať, že okolnosť, či obvinený uviedol ako svedok v inej veci nepravdu, musí súd, ktorý rozhoduje o trestnom čine krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 346 Tr. zák., vyriešiť samostatne ako predbežnú otázku v zmysle § 7 ods. 1 Tr. por., keďže ide o posúdenie viny obvineného, a to na základe porovnania výpovedí svedka so skutočnosťou a bez ohľadu na to, či v inej veci bola táto výpoveď orgánmi činnými v trestnom konaní alebo súdom vyhodnotená ako nepravdivá alebo nevierohodná. Posúdenie svedeckej výpovede orgánmi činnými v trestnom konaní a súdom (v inej trestnej veci) ako nevierohodnej totiž ešte nemusí znamenať, že zároveň ide o výpoveď nepravdivú, pretože nevierohodnosť vyjadruje pochybnosti o pravdivosti takejto výpovede, zatiaľ čo nepravdivosť znamená istotou, že tvrdenia uvedené vo výpovedi sú v rozpore so skutočnosťou (uznesenie najvyššieho súdu z 20. júna 2018, sp. zn. 2Tdo/57/2017).

Z formulácie žalovaných skutkov pritom nevyplýva skutkový záver, že by obvinený nepravdivo vypovedal o okolnostiach súvisiacich s hlasovaním na obecnom zastupiteľstve ohľadom kúpy kuchynského zariadenia do školskej jedálne, ale len to, že obvinený v inej trestnej veci vypovedal určitým spôsobom, avšak vtedy konajúci súd mu neuveril, keďže do svojich skutkových zistení pojal záver, že na obecnom zastupiteľstve sa o tejto otázke dňa 12. augusta 2014 nehlasovalo. Znenie inkriminovaných skutkov teda postráda akékoľvek zistenie, aký bol skutočný stav toho, o čom obvinený vypovedal v trestnej veci Ing. H. J. a spol., resp. chýba zistenie, že je jednoznačne a bez žiadnych pochybností vylúčené to, čo obvinený vo svojich svedeckých výpovediach tvrdil. Toto je z pohľadu obžaloby nahradené nedostatočným konštatovaním, že zo skutkovej vety rozsudku Okresného súdu Revúca z 26. októbra 2016, sp. zn. 3T/3/2015, ktorý bol neskôr potvrdený uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15. marca 2017, sp. zn. 3To/12/2017, ktorými bola uvedená trestná vec ukončená, je zrejmé, že sa o tejto skutočnosti nehlasovalo, iba diskutovalo. Popis skutkov teda v danom prípade nezodpovedá právnenému posúdeniu ako trestných činov podľa § 346 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., keďže nevyjadruje, že obvinený uviedol nepravdu, ale len to, že súd v inom konaní jeho výpoveď nepovažoval

za vierohodnú.

Celkom nad rámec najvyšší súd dodáva, že neobstojí ani to, ak generálny prokurátor vo svojom dovolaní poukazuje na trestnú vec obvineného O. B., stíhaného v podstate za rovnaké konanie (tým, že ako svedok v trestnom konaní, dvakrát pred orgánmi činnými v trestnom konaní a raz pod prísahou pred súdom, uviedol, že za nákup zariadenia do školskej jedálne sa na zasadnutí obecného zastupiteľstva obce J., konaného dňa 12. augusta 2014 hlasovalo, avšak v danom konaní bolo preukázané, že tomu tak nebolo). V uvedenom prípade Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo 4. októbra 2018, sp. zn. 4To/66/2018, podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Tr. por. zrušil rozsudok Okresného súdu Revúca z 2. mája 2018, sp. zn. 1T/93/2017, a postupom v zmysle § 322 ods. 3, § 285 písm. b) Tr. por. oslobodil menovaného spod obžaloby Okresnej prokuratúry Revúca. Dovolanie podané generálnym prokurátorom v neprospech O. B. bolo na neverejnom zasadnutí ako zjavne nedôvodné podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuté uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. novembra 2019, sp. zn. 5 Tdo 36/2019. Dovolací súd v naposledy označenom rozhodnutí zreteľne uviedol, že konanie obvineného, v zmysle ustáleného skutkového stavu, nenaplnilo skutkovú podstatu stíhanej trestnej činnosti, resp. že nebol naplnený znak objektívnej stránky žalovanej skutkovej podstaty.

Na podklade týchto úvah najvyšší súd o dovolaní generálneho prokurátora rozhodol spôsobom, ako je to vyjadrené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.